

बाला विंशति

ऐन्द्रस्येव शरासनस्य दधती

मच्चेललाटं प्रभां

शौक्लीं कान्तिमनुष्णगोरिव

शिरस्यातन्वती सर्वतः

एषासौ त्रिपुरा हृदि द्युतिरिवो-

ष्णांशोसदाहस्थिता

छिन्द्याद्वः सहसा पदैस्त्रिभिरघं

ज्योतिर्मयी वाङ्मयी ॥ १ ॥

aindrasyeva śarāsanasya dadhatī
maddhyelalāṭaṁ prabhām
śauklīm kāntimanuṣṇagoriva
śirasyātanvatī sarvataḥ
eṣāsau tripurā hṛdi dyutirivo-
ṣṇāmśosadāhasthitā
chindyādvaḥ sahasā padaistribhiraghaṁ
jyotirmayī vāṅmayī || 1 ||

या मात्रा त्रपुसीलतातनुलस-

त्तन्तूत्थितिस्पर्द्धिनी

वाग्बीजे प्रथमे स्थिता तव सदा

ताम्मन्महे ते वयं

शक्तिः कुण्डलिनीति विश्वजनन-

व्यापारबद्धोद्यमां

ज्ञात्वेत्थं न पुनः स्पृशन्ति

जननीगर्भेऽर्भकत्वं नराः ॥ २ ॥

yā mātrā trapusīlatātanulasa-
 ttantūtthitisparddhinī
 vāgbīje prathame sthitā tava sadā
 tāmmanmahe te vyaṁ
 śaktiḥ kuṇḍalinīti viśvajana-
 vyāpārabaddhodyamāṁ
 jñātvetthaṁ na punaḥ sprśanti
 jananiḡarbhe'rbhakatvaṁ narāḥ | 2 |

दृष्ट्वा संभ्रमकारि वस्तु सहसा

ऐ ऐ इति व्याहृतं

येनाकूतवशादपीह वरदे

बिन्दुं विनाप्यक्षरं

तस्यापि ध्रुवमेव देवि तरसा

जाते तवानुग्रहे

वाचसूक्तिसुधारसद्रवमुचो

निर्यान्ति वक्रोदरात् || ३ ||

ḍṛṣṭvā sambhramakāri vastu sahasā
 ai ai iti vyāhṛtaṁ
 yenākūtavaśādapīha varade
 binduṁ vināpyakṣaraṁ
 tasyāpi dhruvameva devi tarasā
 jāte tavānugrahe
 vācasūktisudhārasadravamuco
 niryānti vaktrodarāt | 3 |

यन्नित्ये तव कामराजमपरं

मन्त्राक्षरं निष्कळं

तत्सारस्वतमित्यवैति विरळः

कश्चित् बुधस्चेत् भुवि

आख्यानं प्रतिपर्व सत्यतपसो

यत् कीर्त्तयन्तो द्विजाः

प्रारंभे प्रणवास्पदप्रणयिनीं

नीत्वोच्चरन्ति स्फुटं ॥ ४ ॥

yannitye tava kāmarājamaparam
mantrākṣaram niṣkaḷam
tatsārasvatamityavaiti viralaḥ
kaścit budhascet bhuvi
ākhyānam pratiparva satyatapaso
yat kīrttayanto dvijāḥ
prārambhe praṇavāspadapraṇayinīm
nītvoccaranti sphuṭam || 4 ||

यत् सद्यो वचसां प्रवृत्तिकरणे

दृष्टप्रभावं बुधै-

स्तार्त्तीयं तदहं नमामि मनसा

त्वत्बीजमिन्दुप्रभं

अस्तौर्वोपि सरस्वतीमनुगतो

जाड्यांबुविच्छित्तये

गौशब्दो गिरि वर्त्तते स नियतं

यो गं विना सिद्धिदः ॥ ५ ॥

yat sadyo vacasām pravṛttikaraṇe
dṛṣṭaprabhāvam budhai-
stārttiyam tadahaṁ namāmi manasā
tvatbījaminduprabham
astaurvopi sarasvatimanugato
jāḍyāmbu vicchittaye
gauśśabdo giri varṭtate sa niyataṁ
yo gaṁ vinā siddhidaḥ || 5 ||

एकैकं तव देवि बीजमनघं

सव्यञ्जनाव्यञ्जनं

कूटस्थं यदि वा पृथक् क्रमगतं

यद्वा स्थितं व्युत्क्रमात्

यं यं काममपेक्ष्य येन विधिना

केनापि वा चिन्तितं

जप्तं वा सफलीकरोति तरसा

तं तं समस्तं नृणां ॥ ६ ॥

ekaikaṁ tava devi bijamanaghaṁ
savyañjnāvyanñjanam
kūṭasthaṁ yadi vā pṛthak kramagataṁ
yadvā sthitaṁ vyutkramāt
yaṁ yaṁ kāmamapekṣya yena vidhinā
kenāpi vā cintitaṁ
japtaṁ vā saphalikaroti tarasā
taṁ taṁ samastaṁ nṛṇām ॥ 6 ॥

वामे पुस्तकधारिणीमभयदां

साक्षस्त्रजं दक्षिणे

भक्तेभ्यो वरदानपेशलकरां

कर्प्पूरकुन्दोज्वलां

उज्जृम्भांबुजपत्रकान्तिनयन-

स्निग्धप्रभालोकिनीं

ये त्वामंब न शीलयन्ति मनसा

तेषां कवित्वं कुतः ॥ ७ ॥

vāme pustakadhāriṇīmabhayadām
sākṣasrajaṁ dakṣiṇe
bhaktebhyo varadānapeśalakarām
karppūrakundojvalām
ujjṛmbhāmbujapatrakāntinayana-
snigddhaprabhālokinīm
ye tvāmamba na śīlayanti manasā
teṣām kavitvaṁ kutaḥ ॥ 7 ॥

ये त्वां पाण्डरपुण्डरीकपटल-

स्पष्टाभिरामप्रभां

सिञ्चन्तीममृतद्रवैरिव शिरो

ध्यायन्ति मूर्द्धि स्थितां

अश्रान्तं विकचस्फुटाक्षरपदा

निर्याति वक्रोदरात्

तेषां भारति भारती सुरसरित्-

कल्लोललोलोर्मिवत् ॥८॥

ye tvām pāṇḍarapuṇḍarikapaṭala-
spaṣṭābhirāmaprabhām
siñcantīmamṛtadravairiva śiro
dhyāyanti mūrddhni sthitām
aśrāntaṁ vikacasphuṭākṣarapadā
niryāti vaktrodarāt
teṣām bhārati bhārati surasarit-
kallolalolormmivat ॥८॥

ये सिन्दूरपरागपुञ्चपिहितां

त्वत्तेजसा द्यामिमा-

मुर्वीन्चापि विलीनयावकरस-

प्रस्तारमग्नामिव

पश्यन्ति क्षणमप्यनन्यमनस-

स्तेषामनंगज्वर-

कळान्तास्त्रस्तकुरंगशाबकदृशो

वश्या भवन्ति ध्रुवं ॥९॥

ye sindūraparāgapuñcapihitām
tvattejasā dyāmimā-
murvvīncāpi vilīnayāvakarasa-

prastāramagnāmiva
 paśyanti kṣaṇamapyananyamanasa-
 steṣāmanāṅgajvara-
 klāntāstrastakuraṅgaśābakadṛśo
 vaśyā bhavanti dhruvaṁ || 9 ||

चञ्चल् काञ्चनकुण्डलांगदधरा-

माबद्धकाञ्चीस्रजं

ये त्वां चेतसि तत्गते क्षण-

मपिध्यायन्ति कृत्वा स्थिरां

तेषां वेऽमसु विभ्रमादहरह-

स्फारी भवन्त्यश्चिरं

माद्यल् कुञ्जरकर्णताळतरळाः

स्थैर्यं भजन्ते श्रियः || १० ||

cañcal kãñcanakuṇḍalāṅgadadharā-
 mābaddhakãñcisrajaṁ
 ye tvāṁ cetasi tatgate kṣaṇa-
 mapidhyāyanti kṛtvā sthirāṁ
 teṣāṁ veśmasu vibhramādaharaha-
 sphārī bhavantyaściraṁ
 mādyal kuñcarakarnatāḷataralāḥ
 sthairyaṁ bhajante śriyaḥ || 10 ||

आर्भट्या शशिखण्डमण्डितजटा-

जूटान्मृमुण्डस्रजं

बन्धूकप्रसवारुणांबरधरां

प्रेतासनाद्यासिनीं

त्वां ध्यायन्ति चतुर्भुजां त्रिनयना-

मापीनतुंगस्तनीं

मद्ये निम्नवलित्रयाङ्किततनुं

त्वद्रूपसंवित्तये ॥ ११ ॥

ārbhaṭyā śaśikhāṇḍamaṇḍitajaṭā-
jūṭānṛmuṇḍasrajaṃ
bandhūkaprasavāruṇāmbaradharām
pretāsanāddhyāsinīm
tvām dhyāyanti caturbhujām trinayanā-
māpīnatuṃgastanīm
maddhye nimnavalitrayāṅkitatanuṃ
tvadrūpasāṃvittaye ॥ 11 ॥

जाताऽप्यलपपरिचदे क्षितिभुजां

सामान्यमात्रे कुले

निःशेषावनिचक्रवर्त्तिपदवीं

लब्ध्वा प्रतापपोन्नतः

यद्विद्याधरवृन्दवन्दितपदः

श्रीवत्सराजोऽभवत्

देवि त्वच्चरणांबुजप्रणतिजः

सोयं प्रसादोदयः ॥ १२ ॥

jātā'pyalapapariccade kṣitibhujām
sāmānyamātre kule
niśśeṣāvanicakravarttipadavīm
labdhvā pratāpaponnataḥ
yadvidyādharaṃndavanditapadaḥ
śrīvatsarājo'bhavat
devi tvaccaraṇāmbujapraṇatijaḥ
soyaṃ prasādodayaḥ ॥ 12 ॥

चण्डि त्वच्चरणांबुजार्चनकृते

बिल्वीदळोल्लुण्ठन-

त्रुट्यत्कण्टककोटिभिः परिचयं

येषां न जग्मुः कराः

ते दण्डाङ्कुशचक्रचापकुलिश-

श्रीवत्समत्स्याङ्कितैर्-

जायन्ते पृथिवीभुजः कथमिवां-

भोजप्रभैः पाणीभिः ॥ १३ ॥

caṇḍi tvaccaraṇāmbujārccanakṛte
bilvīdalolluṅṭhana-
truṭyatkaṅṭhakakoṭibhiḥ paricayaṁ
yeṣāṁ na jagmuḥ karāḥ
te daṇḍāṅkuśacakracāpakuliśa-
śrīvatsamatsyāṅkitair-
jāyante pṛthivībhujāḥ kathamivāṁ-
bhojaprabhaiḥ pāṇibhiḥ || 13 ||

विप्राः क्षोणिभुजो विशस्तदितरे

क्षीराज्यमद्धासवै-

स्त्वां देवि त्रिपुरे परावरमयीं

सन्तर्प्य पूजाविधौ

यां यां प्रार्थयते मनः स्थिरतया

तेषान्त एते ध्रुवं

तां तां सिद्धिमवाप्नुवन्ति तरसा

विघ्नैरविघ्नीकृताः ॥ १४ ॥

viprāḥ kṣoṇibhujo viśastaditare
kṣīrājyamaddhvāsavai-
stvāṁ devi tripure parāvaramayīm
santarppya pūjāvidhau
yām yām prārthayate manaḥ sthiratayā
teṣānta ete dhruvaṁ
tām tām siddhimavāpnuvanti tarasā
vighnairavighnikṛtāḥ || 14 ||

शब्दानां जननी त्वमत्र भुवने

वाग्वादिनीत्युच्यसे

त्वत्तः केशववासवप्रभृतयो-

प्याविर्भवन्ति ध्रुवं

लीयन्ते खलु यत्र कल्पविरमे

ब्रह्मादयस्तेप्यमी

सा त्वं काचिदचिन्त्यरूपमहिमा

शक्तिः परा गीयसे ॥ १५ ॥

śabdānām janānī tvamatra bhuvane
vāgvādinītyucyase
tvattaḥ keśavavāsavaprabhṛtayo-
pyāvīrbhavanti dhruvaṁ
liyante khalu yatra kalpavirame
brahmādayastepyamī
sā tvaṁ kācidacintyarūpamahimā
śaktiḥ parā gīyase || 15 ||

देवानां त्रितयं त्रयी हुतभुजां

शक्तित्रयं त्रिस्वरा-

स्त्रैलोक्यं त्रिपदी त्रिपुष्कर मथो

त्रिब्रह्म वर्णस्त्रयः

यत् किन्चिज्जगति त्रिधा नियमितं

वस्तु त्रिवर्गात्मकं

तत्सर्वं त्रिपुरेति नाम भगव-

त्येन्वेति ते तत्त्वतः ॥ १६ ॥

devānām tritayam trayī hutabhujām
śaktitrayam trisvarā-
strailokyam tripadī tripuṣkara matho
tribrahma varṇastrayaḥ
yat kincijjagati tridhā niyamitam
vastu trivargātmakam

tatsarvaṁ tripureti nāma bhagava-
tyenveti te tattvataḥ ॥16॥

लक्ष्मीं राजकुले जयां रणमुखे

क्षेमंकरीमद्धनि

क्रव्यादद्विपसर्पभाजि शबरीं

कान्तारदुर्गे गिरौ

भूतप्रेतपिशाचजंभकभये

स्मृत्वा महाभैरवीं

व्यामोहे त्रिपुरां तरन्ति विपद-

स्ताराञ्च तोयच्छवे ॥१७॥

lakṣmīm rājakule jayāṁ raṇamukhe
kṣemaṅkarīmaddhvani
kravyādadvipasarpabhāji śabarīm
kāntāradurge girau
bhūtapretapiśācajambhakabhaye
smṛtvā mahābhairavīm
vyāmohe tripurāṁ taranti vipada-
stārāñca toyapḥave ॥17॥

माया कुण्डलिनी क्रिया मधुमती

काळी कला मालिनी

मातंगी विजया जया भगवती

देवी शिवा शांभवी

शक्तिः शङ्करवल्लभा त्रिनयना

वाग्वादिनी भैरवी

ह्रीङ्कारी त्रिपुरा परावरमयी

माता कुमारीत्यसि ॥१८॥

māyā kuṇḍalinī kriyā madhumatī

kālī kalā mālinī
 mātaṅgī vijayā jayā bhagavati
 devī śivā śāmbhavī
 śaktiḥ śaṅkaravallabhā trinayanā
 vāgvādinī bhairavī
 hrīṅkāri tripurā parāvaramayī
 mātā kumārītyasi ||18||

आ ई पल्लवितैः परस्परयुतैर्-

द्विद्विक्रमादक्षरैः

काद्यः क्षान्तगतैः स्वरादिभिरथ

क्षान्तैश्च तैः सस्वरैः

नामानि त्रिपुरे भवन्ति खलुया-

न्यत्यन्तगुह्यानि ते

तेभ्यो भैरवपत्नि विंशतिसह-

स्रेभ्यः परेभ्यः नमः ॥ १९ ॥

ā ī pallavitaiḥ parasparayutair-
 dvidvikramādakṣaraiḥ
 kādyaḥ kṣāntagataiḥ svarādibhiratha
 kṣāntaiśca taiḥ sasvaraiḥ
 nāmāni tripure bhavanti khaluyā-
 nyatyantaguhyāni te
 tebhyo bhairavapatni viṅśatisaha-
 srebhyaḥ parebhyaḥ namaḥ ||19||

बोद्धव्या निपुणं बुधैः स्तुतिरियं

कृत्वा मनस्तत्गतं

भारत्यास्त्रिपुरेत्यनन्यमनसो

यत्राद्यवृत्ते स्फुटं

एकद्वित्रिपदक्रमेण कथित-

स्तत्पादसंख्याक्षरैर्-

मन्त्रोद्धारविधिर्विशेषसहितः

सत्सम्प्रदायान्वितः ॥ २० ॥

boddhavyā nipuṇaṁ budhaiḥ stutiriyam
 kṛtvā manastatgataṁ
 bhāratyāstripuretyananyamanaso
 yatrādyavṛtte sphuṭaṁ
 ekadvitripadakramaṇa kathita-
 statpādasamkhyākṣarair-
 mantroddhāraavidhirviśeṣasahitaḥ
 satsampradāyānvitaḥ ॥ 20 ॥

सावद्यं निरवद्यमस्तु यदि वा

किं वानया चिन्तया

नूनं स्तोत्रमिदं पठिष्यति जनो

यस्यास्ति भक्तिस्त्वयि

सञ्चिन्त्यापि लघुत्वमात्मनि दृढं

सञ्जायमानं हठात्

त्वत्भक्त्या मुखरीकृतेन रचितं

यस्मान्मयापि ध्रुवं ॥ २१ ॥

sāvadyaṁ niravadyamastu yadi vā
 kiṁ vānaya cintayā
 nūnaṁ stotramidaṁ paṭhiṣyati jano
 yasyāsti bhaktistvayi
 sañcintyāpi laghutvamātmani dṛḍhaṁ
 sañjāyamānaṁ haṭhāt
 tvatbhaktyā mukharīkṛtena racitaṁ
 yasmānmayāpi dhruvaṁ ॥ 21 ॥

॥ शुभमस्तु ॥